

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/42/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112235573
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112235573.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Anny Ilčinovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným 1. L. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XX, M. K., Y. republika, 2. V. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. 3, O., 3. B. C., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom O., U. XX, zastúpený opatrovníčkou Q. B., súdnou tajomníčkou U. súdu Z. nad E., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 7 200,29 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 27. 11. 2013, č. k. 14C/58/2013-105, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovaných.

Vedľajšiemu účastníkovi sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania 71,38 Eur a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti o zaplatenie 6 366,71 Eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4 831,80 Eur od 16. 10. 2009 do 17. 06. 2011 a zo sumy 4 801,80 Eur od 18. 06. 2011 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol, náhradu trov konania medzi žalobcom a žalovaným nepriznal a zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 932,23 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil nasledovným zistením: cit.: „Žalobca si svoj nárok v konaní uplatňuje z titulu toho, že jeho právny predchodca Slovenská sporiteľňa, a. s., uzatvoril so žalovanými ako dlžníkmi zmluvu o splátkovom úvere s výškou úveru 100 000 Sk, výškou úrokovej sadzby 12,10 % p.a., výškou splátok 2 283 Sk mesačne k 20.dňu v mesiaci so splatnosťou prvej splátky 20. 10. 2005 a konečnou splatnosťou úveru 20. 09. 2010. Aj keď z textu zmluvy o splátkovom úvere vyplýva, že je uzatvorená podľa ust. §§ 497 až 507 Obchodného zákonníka, z ust. § 23a zákona č. 634/1990 Zb., o ochrane spotrebiteľa v platnom znení vyplýva, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahuje zákon č. 258/2001 Z. z. v platnom znení o spotrebiteľských úveroch ako špeciálny právny predpis. Z textu samotnej žaloby vyplýva, že právny predchodca žalobcu pre neplatenie splátok žalovanými odstúpil od úverovej zmluvy, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo dňa 15. 10. 2009. K odstúpeniu od zmluvy preto muselo dôjsť ešte pred týmto dátumom, aj keď žalobca sa

vyjadril, že týmto odstúpením od zmluvy nedisponuje. Keďže došlo k odstúpeniu od zmluvy v súlade s ust. §48 Občianskeho zákonníka, zmluva sa od počiatku zrušuje a každý z účastníkov má povinnosť vrátiť všetko, čo si navzájom účastníci zmluvy plnili. Teda aj žalovaní by mali povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie. V konaní vedľajší účastník na strane žalovaných vzniesol námietku premlčania, ktorú súd považuje za dôvodnú. Žalobca podal žalobu na súde 31. 10. 2012 a k premlčaniu jeho nároku v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty došlo najneskôr 16. 10. 2011. Naviac z pokusu o zmier, ktorý adresoval žalobca žalovaným(č. I. 23) jednoznačne vyplýva, že k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania došlo na základe vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu ku dňu 25. 08. 2008. Z uvedeného preto nepochybne vyplýva, že žalobcom uplatnená pohľadávka je premlčaná. Žalobca podal žalobu na súde 31. 10. 2012, teda aj po uplynutí trojročnej, resp. štvorročnej premlčacej doby.

K argumentácii žalobcu ohľadom uzavretia dohody o uznaní dlhu súd uvádza, že predĺženie premlčacej lehoty v dôsledku uznania dlhu v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno posudzovať oddelene od ust. § 558 Občianskeho zákonníka, zvlášť pri spotrebiteľských zmluvách. Pre platnosť tohto právneho úkonu - uznania dlhu, sa v zmysle zákona (§ 558 OZ) vyžaduje vedomosť dlžníka o premlčaní dlhu v prípade, že dlh je už premlčaný. Platnosť uznania dlhu je potrebné vyhodnotiť aj v kontexte s princípom ochrany spotrebiteľa, ktorý je v spotrebiteľských právnych vzťahoch prioritný. Neinformovanosť spotrebiteľa o dôsledkoch uznania dlhu spočívajúcich v predĺžení všeobecnej premlčacej lehoty z troch rokov na desať rokov a posunutí jej plynutia od splatnosti pohľadávky do uznania dlhu, nemôže byť na ujmu spotrebiteľa. Pre platnosť každého právneho úkonu sa vyžaduje (okrem iného) sloboda a vážnosť vôle (§ 37 ods. 1 OZ). Tá je výsledkom určitého psychického rozhodovacieho procesu. Uznanie dlhu je právnym úkonom a osoba, ktorá sa slobodne a vážne rozhodne pre tento právny úkon má byť uzročená s podstatou daného právneho inštitútu a jeho dôsledkami.

Žalovaný v 2. rade naviac vo svojej výpovedi pred súdom uviedol, že dohodu o uznaní dlhu podpísal na chodníku a reč bola iba o tom, že má platiť splátky po 30 Eur mesačne, a aby sa snažil vyhľadať aj žalovaných v 1.a 3.rade. Preto je nelogické, aby po upozornení na premlčanie a jeho dôsledkoch, žalovaný v 2.rade dohodu podpísal. Tým konanie žalobcu malo prvky nekalej obchodnej praxe a je v rozpore s dobrými mravmi. Vyplýva to aj z formy dohody, teda zakomponovania jednej nevýraznej vety písanej malým písmom medzi text týkajúci sa splátok, a to v časti označenej ako „forma splatenia záväzku“. Takýto postup žalobcu podľa názoru súdu napĺňa znaky nekalej obchodnej praxe, ktoré sú zakázané, ako to vyplýva z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z., o ochrane spotrebiteľa.

Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že prehlásenie žalovaného o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch tak, ako bolo vykonané v dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 11. 04. 2011, nezakladá právny následok uznania premlčaného dlhu, ako to vyžaduje citované ust. § 558 Občianskeho zákonníka. Z dôvodu premlčania uplatneného nároku a z dôvodu, že súd považoval dohodu o uznaní dlhu za neplatnú bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., s použitím ust. § 146 ods. 2 O. s. p.. Úspešní žalovaní si náhradu trov konania neuplatnili a neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných náhradu trov konania s poukazom na skutočnosť, že v zastávajúcej časti rozhodnutia žalobca procesne zavinil zastavenie konania a v ostatnej časti bol žalobca neúspešný. Trovy konania na strane vedľajšieho účastníka pozostávajú z trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, účasť na pojednávaní, písomné vyjadrenie), z náhrady cestovných výdavkov a z náhrady za spotrebované pohonné hmoty. Zároveň súd priznal vedľajšiemu účastníkovi aj náhradu za premeškaný čas za štyri polhodiny. Trovy konania tak predstavujú 932,23 Eur.“

Proti tomuto rozsudku proti výrokom, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a proti výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že právny predchodca žalobcu neukončil záväzkovo právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanými na druhej strane, nakoľko nebola vyhlásená mimoriadna

splatnosť úveru. Zmluva nebola vypovedaná a nedošlo ani k odstúpeniu od zmluvy. Žalobca ani nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali. Súd vychádzal z nepreukázaných skutočností, pričom dátum omeškania s úhradou splátky nie je možné považovať za relevantný údaj vo vzťahu k ukončeniu zmluvy. Žalobca má za to, že zo zmluvy o splátkovom úvere vyplýva mesačná periodicita splátok od 20. 10. 2005 do 20. 09. 2010, a preto pokiaľ súd nemal preukázané predčasné ukončenie zmluvy, mal nárok žalobcu posudzovať s poukazom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka a priznať sumu nepremilčaných splátok spolu s úrokom z omeškania z každej splátky v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. Nakoľko žaloba bola podaná na súde 31. 10. 2012 a splatnosť poslednej splátky bola určená 20. 09. 2010, mal súd žalobcovi voči žalovaným priznať nárok na nepremilčané splátky počnúc splátkou splatnou 20. 11. 2009 až po splátku splatnú dňa 20. 09. 2010. Žalobca nesúhlasí ani s priznaním trov konania vedľajšiemu účastníkovi, lebo zastáva názor, že združenia na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR, samotné združenie má v radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z., majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012 a v rozhodnutí 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Na priznanie náhrady trov konania je nevyhnutné splnenie podmienok vyžadovaných v ust. § 142 O. s. p., a to najmä účelnosť vynaložených trov konania. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný právny názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03. Činnosť vedľajšieho účastníka rozhodne nemožno považovať za tak odborne náročnú, že by si vyžadovala úplné právnické vzdelanie. Uvedené potvrdil vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Žiline sp. zn. 10Co/110/2012. Podania vedľajšieho účastníka sú abstraktné, všeobecné bez znalosti prejednávanej veci s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premilčania. Rovnako nie je zriedkavý postup združenia, kedy súčasne s oznámením o vstupe do konania podá aj odpor proti platobnému rozkazu napriek tomu, že tento ani nebol vydaný. Uvedené potvrdzuje, že vedľajší účastník paušálne vstupuje do konaní, o ktorých stave nemá žiadnu vedomosť. Preto skutočnosť, že súd účastníkovi právo na náhradu trov konania neprizná, sama o sebe neznamená popretie rovnosti podmienok v konkrétnom súdnom konaní a ani odňatie procesného práva účastníka na zastúpenie advokátom. Rozhodnutím súdu tak dochádza k podpore nekorektného postupu zo strany združenia, ako vedľajších účastníkov, ktorých prvotný cieľ spočívajúci v ochrane spotrebiteľa ustúpil snahe o profitovanie z trov právneho zastúpenia. Je prinajmenšom pozoruhodné, že združenie nevstupuje do všetkých konaní, v ktorých je jedným z účastníkov konania spotrebiteľ, ale len do tých konaní, kde má záruky na úspech vo veci prostredníctvom jednoduchých opakovaných podaní, čo vedie k nehospodárnosti a neúčelnosti priznaniu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi. Navrhol napadnutý rozsudok v zamietavom výroku zmeniť, žalobe vyhovieť, priznať žalobcovi náhradu trov konania, alternatívne navrhol napadnutý rozsudok v zamietavom výroku zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil voči žalovaným a vedľajšiemu účastníkovi (spoločne a nerozdielne) trovy odvolacieho konania.

K odvolaniu sa vyjadril aj vedľajší účastník na strane žalovaných, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, podľa zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, správne vyvodil právne závery a vo veci samej aj správne rozhodol. Na jeho zisteniach sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s jeho zisteniami vo veci samej a na tieto právne závery aj odkazuje.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že nároky uplatňované žalobcom v konaní sú premilčané tak, ako to správne analyzuje súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia. Ako vyplýva z obsahu spisu, pôvodný veriteľ (Slovenská sporiteľňa, a. s.) vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru dňom 25. 08. 2008 (viď č. I. 17 a č. I. 23 spisu). Trojročná premilčacia doba začala plynúť nasledujúceho dňa po splatnosti poskytnutého úveru a uplynula dňa 26. 08. 2011. Pokiaľ žaloba

bola v predmetnej veci doručená na súd prvého stupňa dňa 31. 10. 2012, stalo sa tak zjavne po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehoty (§§ 100,101 Občianskeho zákonníka).

Pokiaľ ide o uzavretú dohodu o splátkach a o uznaní záväzku (č. listu 9 spisu) v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny, nemá jeho uznanie uvedené právne účinky. Aj uznanie premlčaného dlhu zakladá len vyvrátenú domnienku. Dlžník sa i tu môže brániť námietkou, že dlh nevznikol alebo že v čase uznania neexistoval.

Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy a preto je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je potrebné aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, teda aj na právny úkon uznania dlhu. Pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo tak ako to zistil súd prvého stupňa k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušila alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Odvolací súd poukazuje na to, že umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu (naviac v čase uzatvorenia dohody dlh premlčaný nebol) nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi. Táto predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi tak, aby zodpovedala čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v oblasti činnosti. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na výpoveď samotného žalovaného v 2.rade, ktorý pred súdom potvrdil, že „pri podpisovaní dohody nebol oboznámený s obsahom dohody, podpisoval len listiny, ktoré ani nečítal a bolo mu zo strany žalobcu oznámené, že dlh je potrebné splácať v splátkach po 30 Eur mesačne, s čím súhlasil“ (č. l. 94 spisu).

Odvolací súd nevidel dôvod na odklon s právoplatnými rozsudkami v iných prípadoch, v ktorých sa skonštatovala nekalosť použitej obchodnej praktiky zo strany žalobcu pri predkladaní formuláru na predĺženie premlčacej lehoty značne znevýhodňujúcej spotrebiteľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove 20Co/86/2012 zo dňa 29.11.2000, 11Co/37/2012 zo dňa 7.6.2012).

Odvolací súd zhodne s názorom prvostupňového súdu poukazuje na skutočnosť, že v prejednávanej veci pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z tohto hľadiska je preto aj správny záver o tom, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka premlčania (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co 37/2012 zo dňa 7.6.2012).

Ako vyplýva z článku 6 odsek 1 Smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá alebo akýmkoľvek spôsobom, vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu alebo je spôsobilá uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému alebo k viacerým prvkom vymenovaným v tomto článku 6 ods.1, pričom v oboch prípadoch zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Článok 2 písm.d/ smernice č. 2005/29 definuje pojem obchodné praktiky použitím zvlášť

širokej formulácie ako „akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia, vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom (rozsudky zo 14.1.2010 Plus Warenhandelsgesellschaft, C-304/08 Zb. s. I-217, bod 36, a z 9.11.2010, Mediaprint Zeitungs - unt zeitschriftenverlag C 540/08 , bod 17).

S prihladnutím práve na okolností uzavretej dohody o uznaní záväzku a splátkovom kalendári je potrebné skonštatovať, že žalobca umiestnil text o vedomosti premlčaného dlhu do dohody napriek tomu, že dlh v čase uzatvárania dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu, dlh premlčaný nebol. Súd teda nemôže poskytnúť ochranu uplatnenému právu, ktorý je výsledkom použitia nekalej obchodnej praktiky, pretože výkon práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§3 ods.1 Občianskeho zákonníka). Konštatovanie nekalosti obchodnej praktiky predstavuje jeden z prvkov, na ktorých príslušných súd môže založiť svoje posúdenie aj nekalosti zmluvných podmienok podľa článku 4 ods.1 Smernice Rady č. 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Práve na základe konštatovania nekalosti tejto obchodnej praktiky je v súlade s článkom 4 ods.1 Smernice č. 93/13 potrebné posúdiť aj nekalosť zmluvnej podmienky týkajúcej sa predĺženia premlčacej doby dlhu žalovanej. Správne teda prvostupňový súd považoval uplatnenú pohľadávku žalobcu za premlčanú z dôvodu, že uplatnená pohľadávka bola splatná dňa 25. 08. 2008 a žaloba bola podaná na súde dňa 31. 10. 2012, teda po márnom uplynutí trojročnej premlčacej doby (§ § 100, 101 Občianskeho zákonníka).

Odvolací súd vo vzťahu k neúčelnosti zastúpenia vedľajšieho účastníka a k aplikácii ust. § 150 O. s. p. uvádza, že účastník konania, ktorý v spore uspel (§ 142 ods. 1 O. s. p.) alebo zastavenie konania nezavinil (§146 ods. 2 O. s. p.), má nárok na náhradu trov tohto konania. Tento postup môže súd prelomiť a nepriznať náhradu trov konania, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 O. s. p.), na ktorú skutočnosť v podstate žalobca aj poukazuje. Odvolací súd preto podrobil žalobcom označené skutočnosti vyhodnoteniu, či predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Žalobca argumentuje predmetom činnosti vedľajšieho účastníka inter alia jeho vedľajšími intervenciami na ochranu spotrebiteľov v súdnych konaniach. Tým má byť podľa žalobcu vedľajší účastník spôsobilý sám vystupovať v konaní a zastúpenie advokátom len navyšuje trovy.

Táto argumentácia je zjavne nepresvedčivá a naráža aj na základné princípy občianskeho súdneho konania. Predovšetkým žalobca neuviedol jediný rozumný dôvod, prečo práve tento typ právnickej osoby má byť vylúčený z práva na právne zastúpenie advokátom a niet na to opory v žiadnom ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu. Túto argumentáciu nepodporuje ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľávali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09).

Ak by súd mal prijať argumentáciu žalobcu, tak potom vzhľadom na jeho nepochybne profesionálne vymáhanie pohľadávok by sa malo to isté pravidlo aplikovať na neho samotného. Aj jeho právne zastúpenie by sa javilo nadbytočné a zbytočné navyšujúce trovy konania.

Argument o navyšovaní trov zjavne neobstojí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi. Niet dôvodu na výnimku u profesionálnych právnických osôb zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok.

Aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisia s ochranou spotrebiteľa a aj v predmetnej veci je zjavné, že žalovaný spotrebiteľ by musel čeliť žalobe profesionála pri vymáhaní pohľadávok naviac zastúpeného advokátom.

Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusí ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľudí. To platí aj pre zbytočné odkladanie uplatňovania práva s výrazným časovým odstupom, ktoré je spájané aj s rizikom jeho premlčania. Nie je nič výnimočné, že s odstupom času má spotrebiteľ zhoršené podmienky obrany, sťažuje sa dôkazná situácia, a preto aj obrana námietkou premlčania je dôležitá a má svoj význam.

Zákonodarcu v § 137 O. s. p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“. Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Odvolacie námietky žalobcu sú neopodstatnené.

Za tohto stavu odvolací súd rozsudok, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných trovy konania ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalobca ani v odvolacom konaní nebol úspešný a žalovaní si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnili. V odvolacom konaní bol úspešný vedľajší účastník na strane žalovaných, a preto mu patrí právo na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi. Odvolací súd vychádzal z hodnoty predmetu odvolacieho konania 833,58 Eur (7 200,29 Eur - 6 366,71 Eur). Trovy vedľajšieho účastníka pozostávajú z trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (ďalej len vyhlášky), za jeden úkon právnej služby vo výške 51,45 Eur - písomné vyjadrenie k odvolaniu (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky), 8,04 Eur režijný paušál (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky) a 11,89 Eur (20 % DPH). Žalobca je preto povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných trovy odvolacieho konania v celkovej výške 71,38 Eur na účet jeho právneho zástupcu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.